

บทวิจัย

ผลของโปรแกรมการสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจแบบสั้นต่อความรู้ แรงจูงใจ และความต่อเนื่องสม่ำเสมอ
ในการรับประทานยาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

EFFECTS OF BRIEF MOTIVATIONAL INTERVIEWING ON KNOWLEDGE, MOTIVATION AND
MEDICATION ADHERENCE AMONG PATIENTS WITH HYPERTENSION

กิรณา อรุณแสงสด
วันทนา มณีศรีวงศ์กุล อรสา พันธุ์ภักดี

บทคัดย่อ

การรับประทานยาลดความดันโลหิตต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมระดับความดันโลหิต การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการให้การปรึกษาโดยการสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจแบบสั้นต่อความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง แรงจูงใจในการรับประทานยาต่อเนื่องสม่ำเสมอ ความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาลดความดันโลหิตและระดับความดันโลหิต กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่มาตรวจที่แผนกตรวจโรคทั่วไป โรงพยาบาลสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส มีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด และใช้วิธีการสุ่มวันในการเก็บตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 ราย กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจ เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมได้รับการดูแลแบบปกติ มีการเก็บข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง แรงจูงใจในการรับประทานยาต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมาตรวัดด้วยสายตาในการประเมินความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยา

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังจากทดลอง 4 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง แรงจูงใจในการรับประทานยาต่อเนื่องสม่ำเสมอ และความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยามากกว่าก่อนการทดลอง (p -value < .001) และเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 และมีระดับความดันโลหิตซิสโตลิก (p -value < .001) และไดแอสโตลิกลดลงกว่าก่อนการทดลอง (p -value < .05) และลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจแบบสั้นตามระยะของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำมาใช้ส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง แรงจูงใจในการรับประทานยาต่อเนื่องสม่ำเสมอ การรับประทานยาต่อเนื่องสม่ำเสมอเพิ่มขึ้น และควบคุมระดับความดันโลหิตซิสโตลิกและไดแอสโตลิกดีขึ้น ดังนั้นพยาบาลจึงสามารถนำโปรแกรมการให้การปรึกษาโดยการสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจแบบสั้น ไปใช้ในการส่งเสริมการรับประทานยาต่อเนื่องสม่ำเสมอในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ปรับพฤติกรรมอื่นๆ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร เป็นต้น คำสำคัญ: การให้การปรึกษา/ การสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจแบบสั้น/ความต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในการรับประทานยา/ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

ผู้รับผิดชอบหลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันทนา มณีศรีวงศ์กุล โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

* นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

*** รองศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล